

LUMINA.

Ese de două ori in septemana:
Joi-a si Duminec'a.

Pretiu de prenumeratiune:

pre anu intregu . . . 6 fl. v. a.
" diumetate de anu . . . 3 fl. v. a.
" patrariu de anu . . . 1 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainetate:

pre anu intregu . . . 9 fl. v. a.
" diumetate de anu . . . 4 fl. 50 cr.

Fóia bisericesca, scolastica, literaria si economica.

Correspondintiele si banii de prenumeratiune se se adreseaza de a dreptulu: Redactiunei „Lumina” in Aradu, cancelari'a episcopésca.

Pentru publicatiunile de trei ori, ce contieniu cam 150 de cuvinte (spatiu de 20 siro garmond) tacs'a e 3 fl.; pana la 220 de cuvinte 4 fl. éra mai sus 5 fl., intielegendu-se intr' aceste sume si timbrulu. — Pretiu publicatiunilor se se anticipe.

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

Telegramu.

Redactiunei „Lumin'a” in Aradu.

Sibiuu 1 Novembre st. n. 2 óre 15 min. d. m. sositu la 2 óre 20 min.

La alegerea de metropolitu parintele Episcopu alu Caransebesiului Ioanu Popasu a intrunitu 64 voturi, contra parintelui archimandritu Nicolau Popé'a, carele a intrunitu 40 voturi.

Gregoriu.

Domnii abonati, cari nu si-au achitatu inca abonamentulu pe anulu acest'a sunt rogati a si-lu achitá fora amenare, cáci spesele administratiunei sunt enorme, si reclama imperiosu sucursulu banalu alu publiculu nostru.

In specialu rugamu pre. dd. protopresbiteri se binevoiesca a incassá prenumeratiunile restante dela comunele din tracturile submanuate si ale administrá redactiunei cátu de ingraba.

REDACTIUNEA.

Correspondintia din Romani'a.

Bucuresci, ¹²/₂₄ Octobře, 1874.

Respectabile dnu Redactore!

Dupa cum v'am anuntiatu in precedent'a epistola cá, sinodulu nostru fiindu compusu din prelati ca persóne interesate, clerulu seclariu nu l'a recunoscutu si inca nu-lu va recunósce, pana ce nu va intrá in lege, si acésta pretentiune este fórté legitima, cáci biseric'a din Constantinopole cu care avemu relatiuni fratiesci, nu l'a recunoscutu fiindu afora din canóne, pentrucá nu represinta clerulu seclariu, ca si crestinatatea civile, si cu atátu mai multu a pásitu in dispretiu lu populatiunei pentrucá lucréza cu usile inchise candu legea dice: *totu celu ce lucréza la intunerecu nu e de cátu fini alu intunerecului*, sinodulu prin urmare nu e de cátu o clica de interesu personalu, care adera la totu ce dice guvernulu.

Si, ca jucaria a guvernului, níci cá s'a adunatu in sesiune ordinaria la 1 Octobře. Éta caus'a: o adresa a ministrului de culte incunoscentiéza pre mitropolitulu primatu cá, in lips'a de fonduri, se suprima diurn'a ce aveau in cursulu sesiunei de unu napoleonu pe diua de fiacare membru, cum si transportulu, si astfeliu nu s'a adunatu pana acum in sesiune de tómma.

Ca se aveti o ideia fipsa despre prelatii nostri, ve spunu cá nu sunt decátu nisce instruminte servile ale guvernului, si déca ar fi unu guvern strainu precum aveti in Austro-Ungari'a, le asi dá dreptulu abia, dar guvernulu nostru fiindu de aceeași rása si religiune, nu potu tolerá

asia proscernere precum se proscernu; acésta proscernatiuno noi o numimu *bufondária*, si e fórté adeveratu cá, prin acestu sistemu se potu tiené la putere, josorindu multu demnitatea de prelatu, si departe cu totulu de Crisostomi; si prin urmare sunt de plansu, dicu asia pentrucá nu-si cunoscu misiunea inalta, de ar cunósce-o n'ar umili intr'atátu biseric'a si clerulu.

Nisce prelati tari in convinctiunea loru ar face multu, ei insa credu cá, cátu vor fi la putere n'au decátu se bofanársca, si in acestu modu vor fi pe tróne fora se se gandésca cá trónele ne fiindu puse pe postamentu tare, ele se sguđuie la ori ce adiare de ventu, ele dar sunt puse pe nisipu, evenimentele decidu asemene retaciri.

Credeti cá, priir purtarea loru nedémna, sunt in dispretiu lu natiunei intregi! Déca ar fi putintia ca se veniti in capital'a Romaniei, veti vedea si ve veti convinge cá, prelatii nostri sunt dispretiuiti asia ca catholicii in occidentu, candu preotii seclari sunt in tóte salónele; candu prelatii esu pe strade, veti vedea cá nu sunt salutati de nici unu cetatienu, si acestu dispretiu este binemeritatu, cáci nici unulu nu se ocupa de nici unu feliu de scriere eclesiastica, ingrigescu cu strictétia numai de pantece si de placeri! si pe cei laboriosi clerici ii persecuta, incuragindu pre aceia, cari se dau in braciele desfranariloru, si acést'a se face cu scopu de a degradá clerulu seclariu si a-lu deconsiderá in faci'a publiculu.

Noi ne multumimu si cu acést'a numai se progréseze ei celu pucinu, dar din nenoróire lipsesce si acést'a, cáci ei sunt cu multu mai inapoiati.

Anulu trecutu fiindu două burse pentru theologia la Aten'a, dupa mai multe publicatiuni ale ministeriulu de culte, nu s'a prezentatu nici unu monachu, s'a gasitu unu diaconu si unu preotu din cei seclari, si au luat acele burse prin concursu, si monachii cari se inghímféza si se supranumescu *cleru inaltu*, n'au avutu curagiulu de a concúra, si acést'a a fostu o mare decadintia, acei doi preoti progreséza in Aten'a.

Se nu credeti cá, prin acést'a vremu se criticamu pre monachi, séu suntemu porniti de pasiune séu personalitati, nu! cáci si densii sunt fratii nostri, vremu se ve arátamu adeverulu in tóta golitiunea sa.

Clerulu monachalu si laicu la noi este divisatu in două tabere ostile, caus'a insa este cá monachii din ignorantia persecuta pe laici, pentrucá monachii cu trupu si spiritu sunt contra instructiunei si a progresulu.

Este evidentu cá clerulu laicu n'are aspiratiuni la episcopatu fiindu legatu cu societatea prin familia, ela e departe de a aspirá tróne episcopale, dar celu monachalu care are tóte avantajiele negligéza cu totulu orbindu-lu depravatiunile, pentrucá nu se ocupa decátu de desfranari.

Clerulu seclariu din contra se lupta cu tóte elemintele, si chiar cu costumulu de preotu inca siede pe ban-

cele scóleloru. Monachii sunt atátu de inapoiati, încátu la cererea preotiloru spre a adoptá in cleru reverend'a si palari'a prevediuta chiar in istori'a bisericesca, si sepata in piétr'a metropoliei de deasupra usiei ca costumulu preotiloru, [s'au opusu cu inversiunare sub pretestu cá piere legea, pare cá legea stá in costumulu preotului din societate, ér nu celui din servitiulu bisericeii, si astfelu tie-ne si adi costumulu fanariotu séu mai bine disu arménu.

Monachii ca sè se póta constitui intr'o armata Papala, decandu guvernulu le-a toleratu órecari privilegiuri prin legea sinodala actuala, fora prudintia au asortatu mai multe biserici din capitala cu preoti si diaconi, cantareti si paraclisieri calugari, ceea ce opresce canónele pre asemenea ómeni lapadati de lume de bunavoia, ca se mai revie in lume.

Veti scí cá, in Bucuresti sunt 100 biserici de suburbii, 14 monastiri istorice, si 10 paraclise séu capele, preste totu 124, tóte au câte doi si trei preoti, unu diaconu, doi cantareti si câte unu paracliseriu; ér la monastiri, este câte unu coru de musica vocale fórté inaintatu de câte 24 baieti de tóte vocele trebuintióse, ér la celelalte biserici se canta orientalu.

Tóte bune, dar mai lipsesce, timpulu lé va completá, càci simtiulu esista!

Salutare si voia buna!

Slobozenu.

Din Scrierile santului Ioanu Gura de auru.

Nóa omilii despre pocaintia.

Omili'a VII.

Despre pocaintia; Ddieu grabesce cu promovarea mantuirei nóstre si intardiá a ne pedepsi. O istoria acomodata despre Rahabu.

(Urmare)

4. Este insa detori'a nóstra ca, dupa ce ne-am curatitu de peccate, acele se le avem inaintea ochiloru. Pentru cá desi ti-ierá Ddieu in indurarea sa peccatele, tiene-le totusi spre sigurantia suflutului inaintea ochiloru proprii; pentru cá aducerea aminte de abaterile trecute te retiene dela altele venitórie, si celu ce a simtitu preste cele trecute o parere de reu amara, va fi pentru veniteriu mai precautu. Pentru aceea vorbesce Davidu: „Si peccatulu meu inaintea mea este pururea,”³¹⁾ avendu cele trecute in vedere ca nu cumva se cada pe veniteriu. — Cumca Ddieu poftesce dela noi acésta conditiune, asculta cuventulu: „Eu sum, care stergu foradelegile tale, si peccatele tale nu le voi pomeni. Tu inasa adu-ti aminte, si ne vomu judecá impreuna, vorbesce Domnulu. Marturisesce tu foradelegea ta antai, ca se te indreptezi.”³²⁾

Ddieu nu ascépta timpulu penitentiei: spune peccatulu teu si te ai indreptatu; faci pocaintia si primesci iertare, ajungi la indurare. — Nu timpulu mantuesce de peccatu, ci amblarea, lucrarea penitentului omóra peccatulu. Se póte templá cá cineva se fi fostu multu timpu vighiandu si totusi se nu-si ajunga mantuirea si érase ca cine-va, care a facutu o marturisire sincera se nimicéscá in scurtu timpu peccatulu. Samuila a pierdutu multu timpu, ruganduse pentru Saulu, si a vighiatu multe nopti, spre a mantui pre celu peccatosu. — Ddieu inasa nu a luat in séma timpulu (cáci pocaintia celui reu nu a corespunsu rugatiuniloru profetului) si dice catra profetulu seu: „Pana candu vei plange pentru Saulu si lu-ma lapedatu pre elu.”³³⁾ Acelu „pana candu” aréta timpulu duratei (intetirei) interlocutoriului, si Ddieu a respinsu timpulu profetului interlocutoru pentru cá penitenti'a regelui nu stetea in consonantia cu midilocirea dreptului. Regele Davidu care a primitu imputarea dela profetulu Nathan pentru peccatu, si-aretá indata dupa amenintare pocaintia a adeverata si vorbi: „Peccatuit'am inaintea Domnului,” unu cuventu, elu a vorbitu in unu momentu ca penitentu, i-a adusu iertare perfecta, fiindcá dupa cuvintele sale au si urmatu indata schimbarea simtiementelor (deiloru) sale. Pentru aceea vorbi Nathanu catra densulu: „Si Domnulu a iertatu peccatulu teu.” — Vedi aci, cum amena Ddieu pedéps'a si grabesce a mantui. Si pricepe inainte de tóte, cum dupa multu timpu a datu prea induratu Ddieu acésta urmatori'a indru-

mare (indreptare, inviatiune): Davidu a peccatitu, muierea s'a facutu ingrecata, si in urm'a acestui peccatu n'a urmatu nici o denunciare (acusa.) Insa dupa ce fiulu peccatului va vedé lumin'a dilei, se va trimite mediculu peccatului. Pentru ce nu a indrumatu indata pre celu peccatosu? Pentru cá a sciutu cá inim'a peccatosiloru la inceputulu foradelegei este orbita, si cá urechile lor, cufundate in abisulu peccatului, suntu astupate. Pre cátu timpu pasiunea are egemonia, densulu amena folosirea remediului, si dupa atáta timpu vine inviatiunea si in acelu momentu pocaintia si iertarea. — „Si Domnulu a iertatu peccatulu teu.” Ce procedura salutaria a domnului amenintatoriu! Vedi cá e iute spre mantuire? Asia procede si in alte lucruri: amena ca se surpe, se grabesce inasa a dá ajutoriu. Se ve aduce unu esemplu despre acésta. Noi ómenii avemu lipsa la edificiale nóstre de unu spatiu de timpu grosavu, ba multu timpu spre ridicarea unei case; cladirea duréza indelungu, ruinarea merge iute. La Ddieu inasa are locu contrariulu. Candu edifica, edifica cu iutiala, candu surpa, surpa incetu. — Ddieu este iute in cladire, si incetu in surpare; amendóue se cuviniu lui Ddieu, pentru cá ceea este unu documentu alu puterei sale, cést'a alu bunatatei; prin puterea sa infinita devine iute, prin plenitudinea bunatatei sale este amanendu. Esperintia reale este argumentatiunea acestei afirmatiuni. In 6 dile a creatu Ddieu ceriulu si pamentulu, dealurile puterice, siesurile, váile, pescerile, padurile, isvórele, riurile, paradisulu, tóta natura albastra visibile, acést'a mare spatiósa si immensa, insulele, tierile litorali si interiori, tóta lumea acést'a visibile si frumseti'a din trens'a le-a facutu Ddieu in siese dile; si fientiele vietuitorie pre dens'a, cele ratiunali si neratiunali, si tóta marirea visibile le-a facutu Ddieu in siese dile! Candu asiadara acestu architectu s'a consultatu cu sine, cum ar surpá o cetate, s'a aretatu amanendu, totu din caus'a bunatatei sale. Voi á surpá Jerichonulu, si dice Iudeiloru: „Sieste dile se incungiuatí cetatea, si in a sieptea zidurile voru cadé.”³⁴⁾ Tóta lumea o edificii in siepte dile, si spre a stricá o cetate ti-trebuescu siepte? Pentru ce a slabitu puterea ta? pentru ce nu o nimicesci indata? Au nu despre tine striga profetulu cu cuvintele: „De vei deschide ceriulu, fric'a de tine va cuprinde muntii, si se voru topi ca cér'a de faci'a focului.”³⁵⁾ Nu vorbesce Davidu care espune lucrurile puterei tale: „Pentru acést'a nu ne vomu teme, candu se va cutremurá pamentulu si se voru mutá muntii in adonculu (midiloculu) mariloru.”³⁶⁾ Muntii poti se muti si se ii arunci in mare ér o cetate obstinata nu voiesci a o surpá, ci determini siepte dile spre a o nimici? Pentru ce? Puterea nu lipsesce ci indurarea si aréta indelunga rabdarea sa. „Dau siepte dile ca Ninivei trei, da de va ascultá la cuventulu de pocaintia si se va mantui.” Si cine le predica pocaintia? Inimicii obsedéza cetatea: beliducele incungiuza zidurile, giuru impregiuu frica, giuru impregiuu gróza! ce cale spre pocaintia le deschidi? Séu le-ai trimisu vre unu profetu? A trimisu vre unu cursoru? Fost'a cine-va care se le dea unu sfatu folositoriu! Da, asia este, se dice, tienu pre unu invetiatoriu alu pocaintiei in midiloculu lor, acea démna de admirare Rahabu, carea s'a mantuitu prin pocaintia. A fostu creatu din acea massa (materia) dara fiindcá nu a nutritu acele simtiemente nu a fostu partasia peccatului, togmai fiindcá nu a fostu necredintiósa.

5. Éta inca o noua vestire de afabilitati. Celu ce a disu in lege: „se nu preacurvesci”³⁷⁾ se nu curvesci a schimbatu din indurare acésta sentintia si striga prin fericitulu Isusu: Rahab, concubin'a se traiésca.”³⁸⁾ Acelu Isusu fiulu lui Navi, care dice, „mantienut'a se fia via” a fostu intipuirea Domnului Isusu care dice: concubinele si vamesii voru merge mai antaiu intru imperati'a lui Ddieu, de cátu voi.³⁹⁾ Déca e-ca se traiésca, pentru ce e curva? si déca e curva pentru ce se mai traiésca? Descriu (aratu) dice, pusetiunea de mai nainte, ca se poti admirá schimbarea ei urmatoriá. Si ce a facutu Rahab ceva de maritu pentru mantuirea ei? Cá in cátuva a primitu pre exploratori (observatori) emicabile? Acést'a facu si ospetarii (hotelierii!) Totusi nu din vorbire numai scóte mantuirea ei principal-minte din credentia si amóra catra Ddieu. Si ca se cunosci marime credintiei ei, asculta ce dice despre ea scriptura, carea enaréza faptele ei cele maretie. Ea a fostu intru o casa a desfráului, ca o pétra scumpa, (margaritariu) ingropata in tina, ca o flóre a religiositatei incinsa de spini, unu suflétu evlaviosu esilat in tinentulu criminalitatei. Fi-mi numi cu diligintia atentu. Rahab primí pre investigatori, si vesti, pre celu ce a tradatu pre Israelu in desiertu, in casa foradelegei. De ce mai amintescu pre Israelu in pustia? Candu muntii se imbracase in nori, resunará trompetele si elu a fostu plinu de fulgere si alte lucruri infricosiate, a cunoscutu Israelu pre Ddieu din midiloculu focului: „Asculta Israele! Domnulu, Ddieulu teu este; Domnu este. Tu se nu aibi alti Ddiei. Eu sum in ceriu susu si pre pamentu diosu, si afara de mine nu este altu Ddieu.”⁴⁰⁾

³⁴⁾ Is. Nav. 6. 3. 5; ³⁵⁾ Isai. 64. 1-2; ³⁶⁾ Ps. 45. 3; ³⁷⁾ Esire 20. 14

³⁸⁾ Jos. 6. 17. ³⁹⁾ Math. 21. 31. ⁴⁰⁾ A. II. leg. 6. 4. Esire 20. 4. A. II. leg.

Candu a auditu Israelu aceste, versà unu vitielu si urî pre Ddieu, nu cunoscu pre Domnulu, respinse pre binefacatoriulu seu si dise catra Aronu: „Fà-ne noue Ddiei.“⁴¹⁾ Déca suntu Ddiei, pentru ce dici: Fà! Cum potu fi acestia Ddiei, cari îi poti face? Asia se lupta reutatea órba cu sine si se surpa pre sine însa-si. Unu vitielu a fostu facutu, si Israelu nemultiemitoriu striga: „Acestia suntu Ddiei tei, Israele, cari te-au scosu din pamentulu Egiptului.“⁴²⁾ Acesti'a suntu Ddiei. Israelu vede numai unu vitielu, unu idolu facutu: pentru ce asia dara: acestia suntu Ddiei tei? Pentru ca se arete, cà elu nu adóra numai aceea ce vede, ci se lauda si cu politeismulu; afirma in astu modu ideea sa si nu judeca ce vede. Insa se ne întorcemu la obiectulu nostru. Ce a auditu Israelu incungiuratu de atâte minuni, condusu prin o atare lege, si ce a respinsu dela sine, aceea a vestitu Rahabu in stramtoarea lussuriei. Fiindcă ea a disu catra soli: „Scimu ce lucruri a facutu Ddieulu vostru egipteniloru.“ Iudeulu vorbi; acestia suntu Ddiei tei, cari te au scosu din Egiptu, si curv'a aserie mantuirea lui Ddieu si nu Ddieiloru. — Scimu câtu de mari lucruri a facutu Ddieulu vostru Egipteniloru in pustia; audiámu, si inim'a nóstra se topiá, nu mai este putere in noi. Scimu cà minunatu a lucratu Ddieulu vostru.“ Vedi cum primesce cuventulu legislatorului prin credentia? „Si eu sciu cà Ddieulu vostru este in ceriu susu si pre pamentu diosu“⁴³⁾ si afara de densulu nu este altu Ddieu. Rahab este o icóna a bisericiei, si inca a acelei'a, carea s'a maculatu la caderea angeriloru, ér acum primesce pre solii lui Cristosu, pre apostolii cei trimisi de Isusu, adeveratulu mantuitoriu, ér nu de Isusu, fiulu lui Navi: Sciu cà Ddieulu vostru este in ceriu susu si diosu pre pamentu si afora de densulu nu este altu Ddieu. — Acést'a invetiatura o capetara Judeii dara nu o urmara; acést'a invetiatura o-a ascultatu biserica si a fostu luare de séma. Rahab, prototipulu bisericeii, merita deci lauda continua; pentru aceea si apostolulu Paulu dupa ce cuprinde pretiulu credintiei ei, nu o cugeta de lapedatu pentru starea ei de mai nainte, ci o tiene fora macula pentru convertirea ei cea Ddieésca si o numera intre toti santii, si dupa ce a disu: „Prin credentia a adusu Avelu jertfa,⁴⁴⁾ prin credentia a facutu Avraamu acést'a si acea; prin credentia Noe a gaitu nai'a; prin credentia a implinitu Moise cele si ceste lucruri!“ si dupa ce a enumeratu multi alti santi, adauge la fine: „Prin credentia Rahab curv'a n'a peritu impreuna cu cei necredintiosi, primindu iscoadele cu pace si pre alta cale scotiendu-ii“ Si vede —⁴⁵⁾ cu câtu intieptiune a sciutu se tiena mesura in sentimentele sale cele nobile. Cáci candu s'au tremisu dela rege soli, cari cereau iscoadele, i pusera întrebarea: „Intratu-au barbati la tine?“⁴⁶⁾ Ea le dà unu respunsu afirmativu. Pune inainte adeverulu si asia trece la insielare. Cáci nici candu se dà absolutamente unei mintiuni credientulu, de nu cumva mai antaiu se va vedé nesuinti'a de a aretá adeverulu. Pentru aceea si aceia, cari cugeta a minti intru unu modu convingutoriu, spunu mai antaiu adeverulu, si aceea ce tuturoru este chiaru, si dupa aceea ti-aduce ce e falsu si dubiu. „Intrat'au iscoadele la tine?“ Ea raspunde: Intratu. Pentru cà de ar fi datu din inceputu unu respunsu negativu, ar fi iritatu pre soli spre cercetare. Ea însa dice: „Au intratu si au esitu pre asta cale umariti-ii si îi veti prinde.“ O mintiuna minunata! O astutia escelenta, care nu tradéza cele divine si pestréza humanitatea (amicabilitatea catra ómeni, cortesia!). Déca asia dara pocainti'a a facutu démna pre acea Rahabu a ajunge mantuirea, si déca o maresce chiar gur'a celoru santi, — strigandu Isusu fiulu lui Navi in pustia: „Rahabu curv'a va fi via;“ si déca Pavelu vorbesce: Prin credentia Rahabu curv'a nu a peritu cu cei necredintiosi, — cu câtu mai multu vomu ajunge noi la mantuire, déca vomu face pocaintia? — Acum este timpulu de pocaintia; pentru cà ar trebui se ne tememu fórté de peccatele nóstre venitórie, pana pocainti'a nu ar preveni peccatele. „Se-lu intimpinamu de timpuríu cu marturisire.“⁴⁷⁾ Se stergemu gramad'a peccatorulu nu cu apa multa, ci prin unele lacrimióre. — Mare este foculu peccatului, si totusi se stinge cu pucine lacrime, pentru cà lacrim'a stinge incendiulu peccatului si spala putóri'a faptei rele. Acést'a o aréta Davidu candu vorbindu argumentéza câtu de multu potu lacrimele: „Spala-voiu, dice“ in tóta nóptea patulu meu, cu lacrimele mi-voiu udá asternutulu.“⁴⁸⁾ — Déca ar fi voitu a depune lacrimele sale diu'a, ar fi fostu destalu a dice: uda-voiu cu lacrime asternutulu; pentru ce premite: Lu-voiu spalá? Spre a aretá cà lacrimele suntu o scalda si midilocu pentru curatirea de peccate.

(Finea va urmá.)

VARIETATI.

La redactiunea „Luminei“ se afla depusu spre vendiare opulu remarcabile: „Triumfulu Crestinismulu si dictionariulu salvatoriloru crestinitatii“ de preotulu Grigoriu Muscalénu din Bucuresci. Recomandamu de nou tuturoru cárturariloru romani

⁴¹⁾ Esir. 32. 1; ⁴²⁾ Es. 32. 4. ⁴³⁾ Es. I. 2. 11. ⁴⁴⁾ Evr. 11. 4;

⁴⁵⁾ Evr. 11. 31; ⁴⁶⁾ Is. N. 2. 3. 4. ⁴⁷⁾ Ps. 97. 2; ⁴⁸⁾ Ps. 6. 7;

si cu deosebire junimei clericale acésta scriere bisericésca prea interesanta si unic'a in felulu seu in limb'a romana. Pretiulu este numai 1 fl. 50 cr. v. a. exemplariulu.

* In 24 Octobre nou s'au desbatutu procesulu de pressa intentatu de Franciscu Koós contra dlui Franciscu Hossu Longinu, candidatu la advocatura, pentru articolulu din „Gura-Satului“, „Historia Valachiloru“, fabricata si cioplita de Franciscu Koós. In apararea sa dlu Longinu prelanga dibaci'a desvoltata a aratatu si unu curagiu admirabilu, càci caus'a fiindu prea delicata, cauza nationala fiindu, dsa in faci'a unui juriu magiaru trebuia se respinga cu demnitate romanésca insinuarile nemeritate si neadeverurile, cu cari acelu Koós, se încérca a inegri natiunea romana prin citatulu seu opu: „Historia Valachiloru“ scrisa in maghiarésce; dara inzedaru, dreptatea este cum o facu cei dela putere, si dlu Longinu, e condemnatu la inchisóre de 1 luna, o amenda de 50 fl. v. a. si 180 fl. v. a. spesele procesuali; densulu însa a insinuat si gravamenu de nulitate.

* O secta nóua. In Rusi'a s'a formatu o secta nóua, a carei fundatoru este unu popa anume Teodoru Cajnic'a. Elu declara cà se afla in relatiuni directe cu Dumnedieu si cà are misiunea de a prepará pre ómeni pentru intrarea loru in raiu. Unu membru care vrea sa guste fericirile raiului chiaru pre pamentulu nostru, trebuia sa platésca 5000 de ruble, si sumele adunate se voru întrebuiutiá — asiá ne spunu statutele — pentru liberarea crestiniloru in Turci'a.

— (Bibliografia.) „Monumentele Strabuniloru din Romani'a“ este titlulu unui altu opu edatu de parintele Grigorie Muscalénu; opu de asemenea pretiosu si indispensabilu pentru cei ce se ocupa cu istori'a bisericeii romane ortodoxe. Pretiulu unui exemplariu e 2 lei noii.

□ (Bibliografia.) In editur'a dlui Iuliu Spreer din Sibiu a aparutu si se afla de vendiare: „Elementariu séu Abecedariu pentru scótele romanesci, compusu dupa principiale scriptolegiei pure de Basiliu Petri, profesoru preparandialu, cu ilustratiuni.“ Pretiulu pentru unu exemplariu este 35 cr. v. a. Acestu abecedariu, precum si titlulu lu-arata, este fórté recomendabilu pentru copii incepetori din scótele populare.

× Rogare. DD. Invetiatori cari binevoira a primi dela subscrisulu manualulu: „Deprinderi in computulu din capu“ suntu rogati prin acést'a a-mi tramite pretiulu de 40 cr. Asemené rogu pre fratii invetiatori cari n'au primitu si ar dori se aibe acestu manualu, se binevoésca prin carte de corespondentie a me incunoscintia, si indata li se va spedá francatu. Contediulu spriginulu DVóstra fratiloru invetiatori, si sperediulu cà nu me voiu insielá. Parintii, cari au placere a se interesá de invetiementulu pruncutiloru loru, inca potu aboná acést'a carticica folositorie. A se adresá subscrisului in Beregeu—Temes. Emericu Andreescu. Invet.

☞ *Multiamita publica*, Reverendisimulu Domnu Protopresbiteru alu *Temisóriei Meletiu Dreghicu* pentru elaborarea si edarea manualeloru: *Istori'a naturala cu fisic'a si Istori'a patriei* cari atátu de mare servitiu ni facu si ni face nóua invetiatoriloru câtu si invetiamentulu popularu, primésca dela noi — *Mai multi invetiatori rom din partile anesate.*

CONCURSU

2

Se escrie concursu pentru parochiele vacante din protop. Vilagos; si anume:

1. Agrisiu cu carea este inpreunatu emolumentulu: 1. Sesia pamentu si unu fondu intravilanu, dela 180 casi atátea mesuri cucuruzu, si stolele usuate.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a reproduce testimoniulu cà a absolvitu 8 clase gimnasiali si suntu bine-meritati pe terenulu bisericescu si scolalariu; cei santiti voru avea antaietate.

Déca capelanulu de acum n'aru reesi alesu, in 3 ani are a capetá diumetate din beneficiulu amintitu. Alegerea va fi la 27 cur. —

2. Ternova cu 1 sesia pamentu, dela 100 case una, ér dela 120. casi câte 1/2 mesura bucate si stolele usuate. —

Recurentii debue se arate cà au finitu 4 clase gim. séu déca e preot si reproduce atestatu despre purtarea sa morala de pana acum. Alegerea va fi la 2. Noemb. a. c.

Cei carii voru aspirá dupa vre una din aceste parochii, au ase pesentá in vre o Dumineca séu serbatoare in bisericu si a cantá séu a tiene cuventare; éra recoursele se si le tramita la protop. tractualu.

Datu in Agrisiu si Ternova la 6. Oct. 1874.

Comitetele parochiali,

Cu scirea mea G. Vasilevicu, protop. Vilagosinlu.

CONCURSU. 2

Pentru parochia vacanta din opidulu Radna pretopresbiteratul Aradului, se deschide concursu pe $10/22$ novembrie a. c. candu va fi si alegerea.

Emoluminte sunt:

Un'a sesiune de pamentu, biru dela 140 de case si stólele indatinate. —

Doritorii de a concurge pentru dobandirea acestei parochii, au se produca testimoniu de 8 clasi gimnasiale, precum si testimoniu de calificatiune, si recursule adresate catra comitetulu parochialu se le transpuna de timpuriu la protopresviterulu Aradului. —

Afara de acést'a recurrentii se se presenteze in vre una Dumineca in biserica din Radna pentru a-si arata desteritatea in cantare, séu in servitiulu Dumnediescu. —

Radna in 8 Octombre 1874.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: Ioanu Ratiu, protopopulu Aradului. —

CONCURSU 3

Pentru statiunile invetiatoresci urmatoare:

1. Lunc'a, cu salariulu anualu 90. fl. v. a. 8 cubule de bucaté, 8 stangeni de lemne si veniturile cantorale. —

2. Campani sup. et. infer. cu salariulu anualu 105 fl. v. a. 10 cubule de bucate, 10 stangeni de lemne si veniturile cantorale. —

Competintii au a-si trimite recursurile lor cu documintele necesarie adresate comitetului parochialu pana in 20 Octomvre v. a. subscrisului. —

La Lunc'a va fi alegerea in 20. Octomvre, st. v. a. ér la Campani in 26 Octomvre a. c.

Baiti'a. (Rézbánya) 25. Sept. 1874.

Comitetele parochiale,

Nicolau Popoviciu, inspect. cerc. de scóle.

CONCURSU. 3

Pentru postulu invetiatorescu din Maiera suburbiulu Temisiórei se deschide concursu pana in 15 Noembre 1874. s. v.

Doritorii de a ocupá acestu postu au se tramita recursule sale scrise cu man'a propria instruite dupa prescriesele mai inalte si stilisate catra comitetulu parochialu la inspectorulu de scóle D. Dr. Vasiciu in Temisióra.

Salariulu este 420 fl. v. a. quartiru liberu cu gradina si 6 orgii de lemne din care se incaldiesec si scól'a. Se cere mai cu séma ca concurrentii se produca testimoniu de calificatiune cu calculu *bonu*.

Din siedinti'a comitetului parochialu tienuta in Maierelu Temisiórei in 26 Septembre 1874.

Comitetulu parochialu,

Cu scirea si invoirea mea Dr. Vasiciu. Insp. cerc. de scóle.

CONCURSU 3

Pre vacantele postu invetiatorescu, dela scól'a nostra rom. ort. or. din comunitatea Valea-mare, inspectoratul Iosasiului, — cu carele sunt impreunate urmatoarele emoluminte; si anume a) in numerariu: 100 fl. v. a.; b) in naturali 10 cubule, diumetate grâu, diumetate papusoiu c) 8 orgii de lemne; d) usufruptulu a loru 6 jugere de pamentu parte cultivabile parte fenatiu. e) si cortelu liberu cu gradina spatiósa parte cu pomi, parte de semnatu. —

Cei ce voru reflectá la acestu postu suntu invitati, a-si instrua recursurile sale in intielésulu statutului nostra organicu respective a instructiunei consistoriali emanate de datulu 15 Noembre a. tr. sub Nrulu $\frac{1477}{347}$ scol. apoi intitulate respectivului comitetu parochiale a le adresá subscrisului *) pana la 21. Noembre a. c. st. v. carea este insasi diu'a de alegere.

In fine se mai recere dela concurrenti, ca in acestu intretimpu, se se presente la s. biserica din Finisiu la carea apartiene susu memorat'a comunitate Valea-mare spre a-si documentá desteritatea in cantu si tipicu.

Comitetulu parochialu,

In contielegere cu mine Ioanu Munténu, Insp. scol. cercaale.

*) per Gurahontz in Iosasiulu

CONCURSU. 3

Pentru vacant'a statiune invetiatorésca din comun'a Hasi-masiu, inspectoratul Beliului, cottulu B:horu se deschide concursu pana in 14. Octobre v. a. c. in care diua va fi si alegerea.

Emolumintele sunt: a.) in bani 59 fl. v. a.; b.) in naturale 15 meti grâu 15 meti cucurudiu farmatu; c.) fenu 116 portione; d.) lemne 6 orgii, quartiru liberu cu gradina de legumi si stólele cantorali.

Doritorii de a fi alesi in acést'a statiune, au a-si tramite recursule sale pana in 14 Oct. v. intitulate comitetului parochiale — la oficiulu inspectoralu in Beliu.

Beliu 27 Septemvre v. 1874.

Comitetulu parochialu,

In contielegere cu mine Ioanu Capitanu.

CONCURSU. 2

Pentru statiunea invetiatorésca din comun'a Bochi'a, inspectoratul Beliului cottulu Biharii se deschide concursu pana in 20 Octomvre v. a. c. in care diua va fi si alegerea.

Emolumintele sunt: a.) in bani, 18 fiorini; b.) in naturale 12 cubule jumetate grâu, jumetate cucurudiu; c.) fenu 90 portione; d.) lemne 6 orgii e.) quartiru liberu cu gradina, si stólele cantorali.

Doritorii de a fi alesi au a-si tramite recursule lor comitetului parochialu adresate la oficiulu inspectoralu in Beliu pana la 20 Octomvre v. a. c. —

Bochi'a, 4 Octomvre v. 1874.

Comitetulu parochialu,

In contielegere cu mine Ioanu Capitanu, insp. scol.

CONCURSU 2

Pentru vacant'a statiune invetiatorésca din comunitatea Labasintiu prottulu Lipovei se deschide concursu pana in 8 Noembre a. c. s. v.

Emolumintele sunt: a.) in bani gat'a 84 fl. v. a. b.) 24 meti grâu si 24 cucurudiu c.) 80 fnt sare d.) 80 fnt. elisa e.) 15 fnt. lumini. f.) 12 stangeni de lemne. g.) 4 jugere livada. h.) quartiru liberu si gradina.

Cei ce dorescu a ocupá acestu postu se aviséza recursurile lor instruate dupa intielésulu celoru prescriese si adresate comitetului parochialu se le astérna la terminulu susuamintitu domnului inspectoru cercualu de scóle in Cuvesdia, post'a ult. Temes-Bresztovatz.

Labasintiu in 27 Septem. 1874.

Comitetulu parochialu,

In contielegere cu mine Iosifu Iorgovoiu m. p. inspect. cerc. de scól.

Nr. 1757. Plen.

CONCURSU. 3

In legatura cu publicatiunea presidiala Nr. 1226. Bis. facuta in Nrii 41. 42. si 43. ai Luminei, se prolongesce terminulu de concursu pentru catedra profesoralu dela institutul clericalu din Aradu pana la 15. Noembre vechiu a. c. — Recurintii au a produce aicia testimoniu despre absolvitele 8 clase gimnasiale, precumu si testimoniu de calificatiune din sciintiele teologice, totodata a-si documentá aplicarea dupa absolvirea studiiloru. Salariulu e 800 fl. si dupa impregiurari quartiru liberu.

Aradu 7. Octobre 1874.

**Consistoriulu eparch.
gr. or. din Aradu.**